

Umeto u voda – kreiranje modela MIS-marketing informacionog sistema (1)

Prvi deo

Uvod u teoriju tržišta (11)

⇒ Determinisanje pojma tržište	12
♦ Definisanje i tipovi tržišta	12
◊ Definisanje tržišta	12
◊ Tipovi tržišta	13
◊ Svrha marketing-straživanja tržišta	18
♦ Ekonomski značajnosti i funkcije tržišta	18
◊ Ekonomski funkcije tržišta	18
◊ Ekonomski značajnosti tržišta	19
♦ Klasifikacija tržišta	23
◊ Opšta podela tržišta	23
◊ Opštne karakteristike tržišta	24
♦ Neki aspekti finansijskog tržišta od značaja za funkcionisanje tržišne privrede	28
◊ Značajke odgođenog plaćanja za tržišnu privredu	28
◊ Tržišne transakcije hedžera i špekulanata	29
◊ Tržišne transakcije fjučersima	31
◊ Tržišne transakcije opcijama	33
⇒ Uvod u marketing-straživanja tržišta	35
♦ Fenomeni tržišta	36
◊ Objasnjenje grafikona tržišta	36
◊ Opšta i parcijalna tržišna ravnoteža	37
♦ Opšta tržišna ravnoteža	38
◊ Objasnjenje pojma makroekonomski ravnoteža	39
◊ Kejnzijsko shvatanje makroekonomski ravnoteže	40
* Hansen-Semjuelson-Hicks-ov pristup 42	
* Filipsova kriva 43	
◊ Monetarističko shvatanje makroekonomski ravnoteže	45
◊ Objasnjenje pojma ravnotežna cena	47
♦ Marketing-istraživanja s obzirom na različite tržišne situacije	48
◊ Analiza oligopola	48
◊ Analiza nesavršene konkurenčije	51

◊ Analiza potpune konkurenčije	53
◊ Analiza potencijalne konkurenčije	55
◊ Analiza monopola	57
◊ Analiza bilateralnog monopola	59
◊ Analiza prirodnog monopola	60
◊ Analiza monopsona	61
◆ Marketing-istraživanja za potrebe koncepta razvoja tržišta	63
◊ Faze u razvoju tržišta	64
• Faza pojave tržišta	64
• Faza rasta tržišta	65
• Faza zrelosti tržišta	65
• Faza opadanja tržišta	66
◊ Analiza dinamike konkurenčije na tržištu	66
◆ Marketing-analiza tržišta kapitala i hartija od vrednosti	68
◊ Analiza sklonosti vlasnika preduzeća i menadžmenta	70
◊ Analiza preferencija ulagača u odnosu na očekivani prinos-rizik	71
◆ Marketing-analiza životnih ciklusa	73
◊ Strateški tehnološki menadžment	74
◊ Indikatori tehnološke konkurentnosti	80

⇒ Pristup segmentaciji tržišta	83
◆ Segmentacija prema kriterijumu tražnje	84
◆ Ciljevi segmentacije tržišta	85
◆ Proces i postupak segmentacije tržišta	87
◊ Segmeniranje tržišta građana kao potrošača	88
• Ciljevi, motivi i način života potrošača	91
• Ponašanje potrošača prema proizvodu	91
◊ Segmentacija tržišta organizacija	92
◆ Postupak određivanja ciljne strategije marketinga	93
◆ Segmentacija tržišta i pozicioniranje marke proizvoda	95
◊ Definisanje položaja proizvoda na tržištu	96
◊ Postupak pozicioniranja proizvoda	97
◆ Pristup segmentaciji industrijskog tržišta za potrebe nabavke	98

Drugi deo

Analiza i predviđanje tražnje i prodaje (102)

⇒ Determinisanje pojmova tražnja i ponuda	103
◆ Definisanje tržišta sa stanovišta tražnje	103
◆ Pojavni oblici tražnje	107
◊ Definisanje tražnje	107
• Ekonometrijsko definisanje funkcije tražnje	108
• Marketinško definisanje funkcije tražnje	108

•	Vrste tražnje 109	
•	Priroda tražnje 112	
•	Model tražnje 113	
•	Mobilnost tražnje 114	
•	Pristup analizi tražnje 115	
◊	Oblici linija tražnje	116
♦	Istraživanje faktora koji utiču na tražnju i funkcija tražnje	117
◊	Cene i tražnja	119
◊	Dohodak i tražnja	122
◊	Utvrđivanje tražnje na osnovu cena	123
•	Skala tražnje 123	
•	Analiza tražnje u odnosu na visinu cena 124	
•	Korisnost proizvoda kao osnova potražnje 127	
◊	Objašnjenje pojma granična korisnost	130
◊	Kako kupac determiniše vrednost proizvoda	131
◊	Teorija indiferentnosti i analiza ponašanja kupaca	133
◊	Troškovi života i budžetska linija potrošnje	134
•	Istraživanje troškova života 134	
•	Istraživanje budžetske linije potrošnje 135	
•	Kretanje cena robe široke potrošnje 136	
•	Elementi makroekonomске politike kojom se utiče na povećanje potrošnje 137	
♦	Marketing-istraživanja i funkcija ponude	141
◊	Determinisanje pojma tržišna cena prema kriterijumu ponuda i tražnja 141	
◊	Determinisanje funkcije ponude 141	
◊	Objašnjenje pojma ekonomija ponude	145
•	Leferova kriva ponude 145	
•	Fulertonova kriva ponude 146	
•	Ulica smanjenja poreza na cene 147	
♦	Teorijske osnove pristupa istraživanjima tražnje	148
◊	Elementi za provođenje analize tražnje	148
◊	Utvrđivanje faktora koji utiču na limitiranje tražnje	149
◊	Pristup analizi tražnje	150
◊	Tražnja u odnosu na prirodu proizvoda	151
◊	Analiza tražnje u odnosu na visinu cena	153
•	Gosenovi zakoni 155	
•	Gifenvi paradoks 155	
•	Engelovi zakoni 156	
•	Veblenov i inflaciono-špekulativni efekat 158	
•	Kingov pšenični zakon 158	
◊	Analiza potražnje komplementarne robe i supstituta	159
→	Definisanje i klasifikacija predviđanja tražnje	161
♦	Predviđanje tražnje	161
◊	Definisanje predviđanja tražnje i prodaje	161
◊	Klasifikacija tržišnih predviđanja	163
◊	Priroda predviđanja	164

◊ Predviđanje tržišnog učešća	165
• Istraživanje za potrebe predviđanja marketing strategije povećanja tržišnog učešća 166	
• Istraživanje za potrebe predviđanja marketing strategije zadržavanja ili smanjivanja tržišnog učešća 167	
◊ Opšti uslovi tehnoloških predviđanja i problemi izbora metoda predviđanja	167
◆ Objašnjenje potencijala tržišta	171
◆ Marketing-pristup istraživanju tražnje i prognoziranje prodaje	175
◊ Postupak predviđanja tražnje i prodaje	175
◊ Objašnjenje Modiljanijevog životnog ciklusa potrošnje	177
◊ Prognoziranje tražnje ili funkcija reakcije prodaje	179
◆ Marketing modeli, metodi i tehnikе predviđanja tražnje i prodaje	181
◊ Marketing-metodi predviđanja tekuće tražnje	184
• Prognoziranje ukupnog potencijala tržišta 184	
• Utvrđivanje broja kupaca 184	
• Utvrđivanje područja tržišnog polencijala 185	
◊ Marketing-metodi predviđanja tekuće tražnje	184
• Metode višefaktorskog indeksa 186	
• Procena aktualne prodaje i tržišnog učešća 186	
◊ Metodi procene buduće tražnje i prodaje	187
• Ispitivanje namera kupaca 189	
• Ispitivanje mišljenja prodajnog oscobra 189	
• Ispitivanje mišljenja eksperata 190	
• Brainstorming 191	
• Metoda Philips 191	
• Metoda Sinektika 191	
• Metoda - beleženje ideja 192	
• Delphi metoda 192	
• Metoda testiranja tržišta 192	
• Metoda istraživanja talasa prodaje 193	
• Metoda stimulisanja trgovine 193	
• Metoda kontrolisanog marketing-testa 193	
• Metoda pokusnog testa 193	
• Metoda dvo odlučivanja 194	
• Marketing informacioni panel 194	
• Metode testiranja industrijskih dobara 195	
• Analiza vremenskih serija 196	
• Statistička analiza tražnje 197	
• Definisanje pojmove 197	
• Statistički sistem informisanja 198	
• Statistička analiza 200	
• Statističko zaključivanje 200	
• Statistička analiza tražnje 201	
• Analiza trenda 201	
• Regresiona analiza ili analiza regresije 204	
◊ Ekonometrijske metode predviđanja	205
• Međusektorska ili input-output analiza 205	

• Cost-benefit analiza javnih investicionih projekata	208
◊ Posebni marketing metodi kod predviđanja prodaje	210
• Metoda stohastičkih matrica ili markovljevi procesi	210
• Analiza koeficijenta elastičnosti	211
• Metoda analogije	213
• Analiza funkcije tražnje	213
• Analiza porodičnog budžeta	214
• Indeks maloprodajne saturacije	217
• Teritorijalni indeks kupovne moći potrošača	217
• Prognoziranje multivariacionim tehnikama	217
• Faktorska analiza	218
• Klauster analiza	218
• Multiregresiona analiza	218
• Multidiskriminaciona analiza	219
• Multidimenzionalno skaliranje	219
⇒ Konjunkturna istraživanja	220
◆ Determinisanje pojmova	220
◊ Objasnjenje pojmova opštaprivredna konjunktura i konjunktura	220
◊ Konjunkturna klima	221
◊ Privredni i konjunkturni ciklusi	222
◊ Konjunkturna kretanja u trgovini	223
◆ Konjunkturna istraživanja	223
◊ Metodi prognoze konjunkture	224
◊ Konjunktturni test	225
◊ Konjunkturne zalihe	225
⇒ Istraživanja za potrebe predviđanja prodaje, razvoja i lansiranja novih proizvoda na tržište	226
◆ Problemi predviđanja tehnoloških promena	226
◊ Osnovne premise predviđanja tehnoloških promena	230
◊ Opšti uslovi tehnološkog predviđanja	235
◆ Predviđanje za potrebe upravljanja proizvodom tokom njegova životnog ciklusa	236
◆ Predviđanja prodaje novog proizvoda	239
⇒ Postupak analize dobavljača	240
⇒ Istraživanja za potrebe planiranja posle-sankcijske i posleratne revitalizacije i obnove društva, privrede i preduzeća	246
◆ Analiza kulture i etičnosti kompanije	247
◊ Problematisiranje stvarnosti koja nas unesrećuje	247
◊ Analiza korporativne socijalne odgovornosti	248

◊ Analiza korporativne etičke odgovornosti	250
◆ Strategijsko planiranje poslesankcijske i posleratne obnove	252
◊ Istraživanje razvojne faze i životnog ciklusa preduzeća	256
◆ Istraživanje za potrebe uvođenja antimonopolskih mera	258
◆ Istraživanje za potrebe uvođenja antiinflacione ekonomске politike	260
◊ Reakcije potrošača u uslovima nestaćica na tržištu	260
◊ Ponašanje potrošača u uslovima inflacije	262
◊ Ponašanje potrošača u uslovima recesije	264
◆ Istraživanje stagflacije i anticipiranje inflacije	267
◊ Istraživanje ekonomskog fenomena inflacija	269
• Teorije inflacije 269 <ul style="list-style-type: none"> • Kvalitativna teorija novca i cena 269 • Psihološka teorija novca 269 • Teorija stvarne kamalne stope 270 	
• Inflacioni efekti 270	
• Analiza fenomena inflacije i nezaposlenosti 272 <ul style="list-style-type: none"> • Objasnjenje Filpsove krive 272 • Objasnjenje fenomena inflacije i (ne)zaposlenosti 273 • Objasnjenje fenomena inflacije u srpskim zemljama 276 	
◊ Antiinflaciona ekonomска politika	276
◊ Dezinflaciona ekonomска politika	277
◊ Alternativne ekonomске politike	278
◊ Ocena stanja privrede i tražnje za novcem	280
◆ Istraživanje za potrebe (re)privatizacije	281
◊ Istraživanja uzroka i ciljeva (re)privatizacije	282
◊ Istraživanje za potrebe izbora modela (re)privatizacije <ul style="list-style-type: none"> • Prodaje javnih preduzeća u državnom vlasništvu 285 • Besplatna podela stanovništva 285 • Prenos kapitala na institucionalne investitore 286 • Denacionalizacija 286 	284
◊ Analiza iskustava privatizacije zemalja u tranziciji	287

Treći deo

Sistemski pristup istraživanju marketinga (289)

⇒ Nosioci, svrha i značaj istraživanja marketinga	293
◆ Podaci za potrebe odlučivanja o strategijama	295
◆ Podaci radi odlučivanja o izboru prodavnice	296
◆ Podaci o ponašanju potrošača <ul style="list-style-type: none"> ◊ Definicija pojma potrošač ◊ Kako odluka trgovine utiče na potrošača 	297
	298

⇒ Nivo i ciljevi istraživanja marketinga	299
◆ Nivo, ciljevi i zadaci istraživanja	299
◆ Izvori podataka i informacija	301
◊ Proces istraživanja makro-okruženja	302
◊ Istraživanje mikro-okruženja (tržišta)	303
◊ Istraživanje i marketing informacioni sistem	306
• Međuzavisnost marketing informacija i marketing odluka 307	
• Opšti model marketing informacionog sistema 308	
• Kotlerovi marketing informacioni modeli 310	
• Brien-Stafford-ov model 311	
• McLeod-ov model 311	
• Britt-Boyd-ov model 312	
• Problematiziranje i otvorena pitanja modela MIS-a 313	
◊ Preduzetništvo u odnosu na istraživanje marketinga	315
⇒ Proces, modeli, metodi i tehnike marketing-istraživanja	317
◆ Proces marketing-istraživanja i odlučivanja	318
◆ Analiza marketing situacije	320
◊ Marketing metoda analiza situacije	321
◊ SWOT-analiza	324
• Analiza snage i slabosti u internom okruženju 324	
• Utvrđivanje glavnih snaga i glavnih slabosti 326	
• Analiza resursa 327	
• Analiza šansi i prepreka u spoljašnjem okruženju 329	
◊ Du Pont-analiza	331
◊ Objasnjenje poslovno-finansijske analize preduzeća pomoću koeficijenata	333
• Utvrđivanje interne likvidnosti-solventnosti 334	
• Utvrđivanje operativnog poslovnog rezultata 335	
• Analiza rentabilnosti 336	
• Analiza preduzetničkog rizika 337	
◊ Trade-off analiza svih pozicija	339
◊ Benchmarking analiza kao strateški alat menidžmenta	339
◆ Pomoći modeli, metode i tehnike marketing-istraživačkim	343
◊ Neformalno istraživanje marketinga	343
◊ Analiza po kriteriju atraktivnost-snaga kompanije na tržištu	344
◊ Analiza konkurentske pozicije kompanije	346
◊ Analiza i kontrola životnog ciklusa kompanije	347
◊ Analiza realnosti dosadašnje prodaje kompanije	348
◊ Analiza dosadašnjeg tržišnog učešća	349
• Opšti principi marketing-strategija tržišnog učešća 349	
• Bazična portfolio matrica „rast – tržišno učešće“ 351	
• Istraživanje i analiza opravdanosti uvođenja marketing-strategije tržišnog učešća 355	

◊ Metode nebudžetske analize i kontrole tržišnih programa	357
• Gantov dijagram 357	
• Metoda glavnih događaja 358	
• PERT-Metoda ocenjivanja i revizije programa 358	
• Kriva iskustva 359	
• Analiza jaza (gepa) 361	
• Povratne sprege, kontrola i revizija strateških jedinica 363	
• Analiza potencijala i uslova poslovanja preduzeća 363	
• Preduzetnički potencijali i uslovi poslovanja preduzeća 370	
• Analiza trošenja kao oblika ulaganja u poslovanje preduzeća 373	
⇒ Proces i plan istraživanja tržišta i marketing-istraživanja	377
◆ Definisanje ciljeva istraživanja marketinga	378
◆ Razgraničenje istraživanja marketinga	378
◆ Podaci, informacije, varijable, indikatori i indeksi	380
◊ Izvori podataka i informacija	380
◊ Izbor varijabla	383
◊ Izbor indikatora i indeksa	384
⇒ Izbor konceptualnog pristupka, metoda i modela istraživanja tržišta i marketing-istraživanja	386
◆ Izbor metoda kod istraživanja marketinga	387
◊ Metod slučajeva	387
◊ Opisni metod (deskripcija)	387
◊ Metod objašnjenja (eksplanacije)	389
◊ Metod predviđanja (simulacije)	389
◊ Eksperimentalna metoda	389
◆ Definisanje metoda prikupljanja podataka i informacija	390
◆ Definisanje marketing modela istraživanja	390
⇒ Organizovanje i plan marketing-istraživanja	393
◆ Organizovanje istraživanja marketinga	393
◆ Terminski, prostorni i finansijski plan istraživanja marketinga	394
⇒ Definisanje metoda za prikupljanje i registrovanje podataka i informacija	397
◆ Prikupljanje podataka i informacija komparativnom metodom	397
◆ Prikupljanje podataka i informacija metodom posmatranja	400
◆ Prikupljanje podataka i informacija eksperimentalnim metodama	401
◆ Prikupljanje podataka i informacija metodom ispitivanja	403

◆ Prikupljanje podataka i informacija iz statističke banke podataka	407
◊ Banka podataka	408
◊ Banka modela	409
⇒ Analiza, prognoziranje i interpretacija podataka i informacija	412
◆ Analiza prikupljenih podataka i informacija	412
◆ Sinteza podataka i informacija, te interpretacija rezultata istraživanja	413
◆ Izveštaj sa glavnim nalazima i preporukama	415
◆ Tipovi izveštaja i njihova distribucija na mesta nosilaca odluka	418
◆ Prezentovanje rezultata istraživanja i kontrola uspešnosti istraživanja	419
◆ Dopunska istraživanja	422
⇒ Motivaciona ispitivanja ponašanja potrošača	423
◆ Merenje i kategorije društvenih slojeva	426
◆ Ispitivanje porodičnog uticaja na donošenje odluka	429
◆ Tehnike merenja stila života	430

Literatura 433